

Szerkesztői iroda

Kiadóhivatal:
Ifj. Cirner Józsefnél
Magyar-utca 2. sz. a.,
hova ugy a jászelle-
mi részt illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és hirde-
tések bérmentesen
küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.Megjelenik
minden vasárnap.

KÖZÉRDEK

VEGYÉS TARTALMU HETILAP.

Előfizetési feltételek:
helyben hazhoz hord-
va vagy vidékre pos-
tán küldve
egész évre 4 frt.
félre 2 frt.
negyedévre 1 frt.

Hirdetések díja:
□ ezetiméterenként
3 kr. Kereskedők és
gyárosok külön ár-
kedvezményben ré-
szesülnek. Bélyegdíj
30 kr.

Nyitlár sora 20 kr.

Előfizetési felhívás

„KÖZÉRDEK“-re.

Az új félév kezdetén lapunkat új alakban bocsátjuk olvasó közönségünk kezébe. Terjedelme majdnem kétakkora, mint eddig volt, ára pedig a régi marad. Kiadónk áldozatkészsége támogatott ebbeli törekvésünkben, miután lapunk eddigi szűk tere miatt sokszor nagyobb számú cikket és közleményt kellett kihagynunk, avagy rendkívül összevonnunk. Lapunk a hazafias érzelem, a józan haladás, a becsületes munka és a függetlenség jelszavai alatt küzdött eddig s küzd ezután is vármegyénk érdekeiért. Készséggel nyitunk tért minden irodalmi színvonalon álló, közérdekű nyilatkozatnak és dolgozatnak s az igazság kimondásában nem gátol meg sem rokon-, sem ellenszenv, ha azzal a közügynek használhatunk.

Kérjük t. olvasóinkat, hogy pártolják lapunkat, s támogassák sok felelősséggel és fáradsággal járó törekvésünket.

A „Közérdek“ szerkesztősége:

Dr. Magyarai Károly. Török Bertalan.

A „Közérdek“ előfizetési ára:

Július—szeptember hóra — 1 frt.

Július—december hóra — 2 frt.

Az előfizetések a „Közérdek“ kiadóhivatalába küldendők.

Cirner J. József,
kiadó.

Az enyedi theologiai akadémia.

Mult vasárnap, június 23-án, az erdélyrészi ev. ref. egyházkerület rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyetlen tárgya a n-enyedi theologiai akadémiahoz való tanárválasztás volt. Erre az egyetlen tárgyra rendkívüli gondos figyelem lett fordítva s nem is engedtek ezen kívül, még azzal kapcsolatban sem, annál kevésbé pedig önállóan, valamely kérést, avagy indítványt tárgyalni. Sőt ami még több: készen volt a többség, a Szász Domokos püspököt híven követő többség, arra is, hogy felhasználják az egyházi törvény ama passzusát, mely szerint ha a közgyűlés egy harmada kívánja, akkor az egyetlen tanári állomásra való választás elhalasztható. Magasabb helyről jött figyelemzetés folytán azonban nem alkalmazták e §-t s így Jancsó Sándor, az egyetlen kandidált, egyhangulag az enyedi theologia professzorává lett választva. Hiába kérte az enyedi főiskola előjárósága az új kandidáció elrendelését s ez alapon újabb rendkívüli közgyűlés tartását, ezt könyörtelenül visszautasították, mert hát a közgyűlésre csak egyetlen tárgy volt kitűzve s azon — bár rossz kedvvel — tul estek. Jól van, helyes, — tartsuk meg a törvényt, de tartsa meg szorosan mindenki, a püspök is, a többség is. A püspök és pártja nem látta szükségesnek szigorúan meg-

tartani a törvényt, amikor a kolozsvári theologiához az egész országban végbevitt verbuyálás után a törvény által előírt minősítéssel nem bíró egyéneket is meghívott, mert hát — bizonyosan így magyarázzák — az erre felhatalmazó közgyűlési határozatban nem volt szó arról, hogy szigorúan a törvény által előírt minősítést tartsa szem előtt. Mikor aztán az enyedi theologiához kellett kandidálni, akkor csak egyetlenegy embert lehetett, ezt is keserves kényszerűségből, képesítettnek itélni, mert az illető külföldön is tanult, theologiai tanári vizsgát is tett, meg felszentelt lelkes is. Országszerte hirdeti a püspöki párt, hogy az enyedi theologiai akadémia nem életképes, mert mind kidőlték tanárai, s ime, mikor arra kerül a sor, hogy kandidáljanak, akkor az Enyedre pályázókat szépen kibuktatják, új pályázatot nem hirdetnek, választást nem engednek s ezzel és ily módon akarják bizonyítani, orbi et urbi, hogy csakis a kolozsvári theologia az egyedül életképes. Pedig az életképesség akkor bizonyulna be igazán, ha mind a két akadémia nemes versenyre kelni hagynák, ha arra törekednének, hogy mind a két akadémia a tanszékek a legjobb tanárokkal legyenek betöltve, kiknek hire, neve, fényes tehetsége nem csak az erdélyrészi szegény kálvinista fiukat, hanem Magyarország ifjúságából is magá-

TÁRCZA.

Kártyavető javasasszony.

Kártyavető javasasszony
Bevetődik udvaromba;
Hadd szóljon a jóvendőről,
Csak azt kéri, csak azt mondja.
„Bánj a kő hát!“ — gyanakodva
Meggzakitom bőbeszédét
S jól látom, hogy alattomban
Vizsga szemmel hogyan néz szét.

Szenyes kártyát fölkeverve
Kiteriti fontos képpel.
„Nos, mit ér a tudományod?“
Kérem tőle halk beszéddel.
De ő, mintha csak mögöttem
Keresné, hogy mit feleljen,
Oda néz s szól: „Nagy boldogság
Áll az ürhoz a közelben!“

Kártyavető javasasszony,
Tisztelem a mesterséged!
Csoda, hogy a nagy bölcsesség
Eddig föl nem vetett téged;
Könnyű neked boldogságot
Jóvendőlni ilyenképpen,
Mikor itt a hátam megett
Kis leányom s feleségem!

Szabó Jenő.

A házmaster kalapja.

Irta: Maróthi János.

Az öreg Czupók Péter a legnagyobb egyetértésben élt oldalbordájával, Zsuzska asszonnyal. Polgári foglalkozására nézve házmaster volt és teendőit a lakók legnagyobb meglepedésére pontosan végezte. Vénységére azonban oly feltűnő változáson ment keresztül, hogy ismerősei nem győztek rajta eleget bámulni.

A dolog úgy történt, hogy a háziur egy elnyűtt czilinderkalapot ajándékozott neki és már az illem is úgy hozta magával, hogy Péter bácsi azt a legforróbb köszönettel fogadja. Az ajándék-kalapot azonban nem merte használatba venni, hanem föltette a szekrény tetejére és különös formájában gyönyörködött.

A czilindernek ott fenn a magasban jól ment a dolga. A por egyenletes lassúsággal ülepedett le rája, különben semmi bántódása nem volt. Igaz ugyan, hogy Zsuzska asszony néha gunyos pillantásokat vetett feléje és példálódzott, hogy máshol is lehetne hasz-

nát venni, nemcsak a fejen, de ez cseppet sem érintette őt.

Egy délutáni napon azonban lekerült a szekrény tetejéről. Czupók bácsi vette le onnan és unalmában a fejére illesztette, miközben — tükör előtt állva — arra az eredményre jutott, hogy a czilinder, vagy felesége szavai szerint: az uri tökfödő, pompásan áll rajta. Egy pár lépést tett föl s alá a szobában, tetszelgett magának, mig nem felfedezte, hogy ő voltaképpen urnak született. Bizonyosság reá ez a háziur-adta czilinder, mely épp a fejére illik s amely egészen más, mondhatni urasabb vonásokat kölcsönöz az arcának.

E percztől fogva Czupók Péter ur kegyeibe fogadta az elhagyott czilindert és önkönyökével napjában többször végig vasalt rajta. Ezentul már nyak-kendőt hordott gal-lérján, gondos kefével alá vette borzas bajuszát és szakállát, sőt — a czilinder kedvéért — még a bagózásról is leszokott. Zsuzska asszony örömmel vette tudomásul ezt a változást és a szomszéd asszonyok előtt büszkén utal férjére, mint a rend és tisztaság

hoz vonzaná, a lelkészi pályára készülő egy részét. Drezda, Lipcse, Halle, Berlin ugyancsak közel vannak egymáshoz, mindenik egyetemi hírneves fakultásokkal bír; miért nem igyekeznek egymást elnyomni? Ehhez igazi hypoerita, gyűlölettől elvakult, bölsebb, nemesebb felfogást teljesen nélkülöző magatartás kellene, olyan, amilyen most a kálvinista kerületi közgyűlés többségét vezető püspöke szerencsétlen inspirációjából.

Mintha látnók az akna-munka folytatását is. A theológus ifjak haza mennek. Ezek részben egyházi személyek fia, kiknek a nyár folyamán alkalmas módon tudokra adatik, hogy az igazi Mekát s az igazi prófétát Kolozsvárt kell keresni. A többiek is majd figyelmeztetni fogják az esperes, jegyző, direktor és lelkész urak, meg a kolozsvári párt világi tagjai, hogy előnyvel, előmenetellel, biztosított jövővel csak a kolozsvári akadémián lehet tanulni, mert ott van tanár, ott van protekció. Enyeden pedig nincs kitől tanulni és nincs aki protekciót osztogasson. Világos, hogy a kolozsvári akadémiára furfangos eljárás nélkül is szép számmal sereglenének az ifjak, már csak az újdonság ingerénél fogva is, s ott annyira tejben, vajban lesznek fűrésztve, hogy a szegény enyedik valóságos guny tárgyává válnak szerény falusiasságukkal. És valószínűleg addig tart ez az állapot, ha az Ur Istennek is tetszik, amíg a törvényesség minden külső kellékével bíró nemes fogásokkal, huzással-halasztással szépen kibőjtölik az enyedi Bethlen-főiskolát, melynek becsületes vezetői és pártolói egyebet nem tudtak és nem tudnak még mondani, mint hogy: nekik joguk van, nekik igazuk van, nekik theologia kell, azt ők nem hagyják! stb. Ezalatt pedig, kellemes csábítgatással egyfelől s erős ijesztgetéssel másfelől, még

a megmaradt csekély számú theológust is Kolozsvárra vonják. — mert hát Allah hatalmas s nagy az ő prófétája.

Nem tagadjuk, sok valószínűség lehet az előbb elmondottakban, de azt tartjuk, hogy mégis csak nagy erő van a jogban s az igazságban. A Bethlen-főiskolának az a joga, hogy saját erején theológiai akadémiát is tartson s hogy az erre szánt fejedelmi alapítványnak sem tökéjét, sem jövedelmét más célra, más helyre nem adhatja, — elvitázhatlan. De az is igazság, hogy a szabadelvű protestáns szellemmel ellenkezik az a huzavonó, facsarékos eljárás, amivel ellenei ezen joga érvényesítését, életteljes működésbe helyezését meggátolni törekusnek; az is igazság, hogy a protestáns hitnek nem válik hátrányára, sőt dicsőségére szolgál, hogy két theológiai, tehát magasabb tudományt tanító intézete van. Nem gátolni, hanem segíteni, támogatni kell a jogos törekvést: hiszen nem arról van szó, hogy Enyed legyőzze Kolozsvárt, vagy viszont, hanem arról, hogy mennél több tudományos kör fejlődjék és virágozzék. Nos tehát, ha a jog és igazság Enyed mellett szól, akkor az enyedi theologia pártolójának nem kell csüggedni, hanem erőteljesen munkához kell látni s minden követ megmozdítani, minden körben barátokat szerezni az igazságnak; nem szükség legyőzni, hanem — ha lehet — meggyőzni a püspököt és pártját magatartásuk káros hatású következményéről, mely — hiszen az idők, a gyarló emberek és az erőszakolt nézetek oly gyorsan változnak — erőteljes, sőt veszedelmes visszahatásnak lesz okozója, ami pedig a hitéletre s ez által a közéletre nézve nagyon hátrányos. A Bethlen-főiskola előjárósága, tanárai, az egyházmegye lelkészei lelkesen, okosan és gyorsan szervezzék a küzdelmet is, a munkát is.

Lelkesítsenek, buzdítsanak minden körben, az ifjúság körében is, mely még nincs oda jutva, hogy a nemes eszményeket tisztán csak a kegy és a kenyérkereset szemüvegén át tekintse.

Nem kell feledni, hogy: qui habet tempus, habet vitam! Előre!

Ezeréves Magyarország.

(II) Már nyomunkban van az ezredik év is s megünneplése foglalkoztatja minden hazafi lelkét. Az ezeréves Magyarország fennállását a lehető legfényesebben kell megünnepelni. Meghánnya-vetette azt már agyában a minisztertől lefelé minden vállalkozó, iparos, szakember stb. Végre aztán megállapodnak, bizottságok és albizottságok alakulnak. Ezek újból tervezgetnek és költséget, áldozatot kernek.

És a nemzet, a jó magyar nemzet, megád mindent, szívesen áldoz. A magyar szereti hazáját, nem adná sem aranyon, sem gyöngyön. Sőt minden kincsét feláldozza, hogy székes-fővárosát építse, díszítse; hisz e város a legfényesebb drága kő, — ez az ország szíve. Ide a világvárosba vándorolnak tehát a fillérek. Kolosszális épületek, hidak, diadal-kapuk és más remek művek fogják hirdetni a világnak: immáron ezer éve, hogy e földön van a magyar, ezer év alatt enyire küzdötte fel magát Árpád nemzetsége.

A vidék majd felhordja produktumát. Budapest halmoz össze mindent. Itt lesz a kiállítás. Itt lesz minden, mert a világnak látni kell.

Mindez szép! Szép, ha teszünk, ha építünk. Ez mind a kiállításához illő, a millenniumhoz méltó előkészület.

De ha már áldozunk, tartunk ebben is mértéket. Nem helyeselhető például egyes vármegyék mozgalmá, kik mindenáron új, díszes vármegyeházat akarnak, csupán csak a millennium kedvéért. Eddig jó volt a régi, ezután is jó lesz. Legyünk itt csak maradiak. Majd kerítünk rá sort. Hiszen mindez nem fájó, nem égető seb. Ne akarjunk csak mindent kövé tenni. Költekezni éppen nem szükséges.

Azon a pénzen, vagy még egy kis áldozattal tehetünk mi olyat, melynek nyoma egész népünkön látható lesz. Egy kis áldozattal

mintaképe, csak az volt a baj, hogy Péter bácsi lassan-lassan többet tisztogatott saját magán, mint a gondozására bízott házban.

Ez az uraskodás, ez az általános czilinder-viselés, mert Czupók minden áldott este czilinder-sétát rendezett, oda fejlesztetteidőközben a dolgot, hogy a munka kizárólag Zsuzska néni vállaira nehezedett és ura az éjszakan át befolyt kapupénzt a legnagyobb pontossággal a — Három Rózsába vitte. Ivott és kártyázott, mert ezt a két, időtöltésnek nevezett haszontalanságot az urhatnáság fölötté fontos tényezőinek tartotta. Éjfél felé aztán, a félrekapott czilinderrel a fején, borvirágos orral és nem éppen egyenes léptekkel tért vissza hajlékába, hol Zsuzska asszony részéről természetesen furcsa fogadtatásra talált. Ez a szegény teremtés eleinte fejét rázogatta, aztán szemrehányásokkal illetve élete párját, később azonban a dolog vastagabb végét fogta meg és kézzel fogható magyarázatok mellett adta tudtul Péterének, hogy ez így tovább nem mehet, különben egyikök banni fogja.

Péternek nem használt sem a jó, sem a

goromba szó, felesége prédikációján nevetett egyet és folytatta megbotránkoztató életmódját. Czivódások alkalmával nem feleselt vissza, csak némán mutatott ujjával a czilinder felé, miközben a részeg emberek gunyos mosolya mutatkozott ajakán. Nyilván úgy gondolta, hogy nem ő az okozója ennek, hanem a czilinder. Minek ajadékozták neki?...

Czupók Péternek egyszer eszébe jutott, hogy neki szeretőt kéne tartani. Ezt onnan magyarázta ki magának, hogy a czilindert viselő urak mindnyájan így cselekesznek, holott harmincz esztendei házas élete alatt egyszer sem gondolt arra, hogy feleségét megcsalja.

A keresett ideált a szomszéd ház vicze-hazmesternéjében találta fel. Hozzálatott tehát az udvarláshoz és Kati, a nevezett személyiség, bájos mosolylyal fogadta azt. Különösen azóta érezte szerelmét ébredezni, mióta lovagja egy csinált virággal ékített bársony kalapot ajándékozott neki, melyet Péter bácsi — mellesleg legyen említve — az emeleti partáj szemetes ládjából hozott napvilágra.

Mikor Zsuzsa asszony rájött arra, hogy férj-ura hűtlenségen jártatja esztét, elhatározta, hogy immár Isten segítségével fogja észretériteni a csapodárt. Minden délután eljárt a tót templomba és ékes zsolttárok kíséretében könyörgött a mindenhatónak, hogy fordítsa vissza Péter fejét a megfogadott kötelességek felé.

A buzgó imádságok azonban falra hányt borsót képeztek, amennyiben Péternek eszéágában sem volt, hogy viszonyát megszakítsa. Akik tiz óra tájban a Holló-utczán végig siettek, tanui lehettek azon poetikus jelenséteknek, miket Péter a sötét kapusarokban imádoztájával folytatott. Csak úgy ropogott Kati dereka az ölelés alatt, csak úgy czupantak az édes csókok és néha-néha, csupa szeméremből, még sikolyokat is lehetett hallani.

Szóval Péter bácsi a czilinder révén az uraskodás lejtőjére jutott és ki tudja, hova fejlődtek volna az események, ha közben nem történik valami, mely egyszeribe végét szakította Péter bácsi kicsapongásainak.

Péter bácsi ugyanis mitsem törődött az

mi újjá teremthetjük Magyarországot. Ezt a kis áldozatot a nép, a felnőtt nép kívánja. Erre, úgy hiszem, áldozhatunk, áldoznunk kell és áldozni fogunk.

Gyujtsuk fel a népben azt a szellemi szikrát, mely őt az Isten képmásává teszi. Tanítsuk meg az írni, olvasni nem tudót az írás és olvasásra. Adjunk könyvet a kezébe. Miveljük a népet, hogy önmagát mivelhesse.

E czélből parancsolja rá az állam a községre, hogy a téli hónapokban estéli tanfolyamot nyissanak, amelyben az írni, olvasni nem tudó az írást, olvasást elsajátítsa. Ne legyen a millenniumkor e hazában olyan középkori egyén, ki írni, olvasni nem tud. És akkor lássa és hallja meg a világ, hogy Hungária népé mind irástudó. Ha ez sikerül, a millennium az ünnepek ünnepehez méltán lesz megünnepeelve. Ennél fényesebb, nagyobb haladás nem kell. És hisszük, hogy ez sikerülni fog.

A tanfolyam az állam, vagy község iskolájában tartatik. A tanító némi tiszteletdíjat kap. Ugy ezt, mint a fűtést, világítást adja a község; ha nem bírja, segíti vagy adja az állam. Két-három év múlva fehér holló lesz az írni, olvasni nem tudó ember. Ez is csak öreg, törődött.

Ha költség van, kell még tanító és tanuló. Tanító és tanuló pedig van.

Van hazafias, szorgalmas, munkaszerető tanítósága a hazának. E tanítóság tudja és érzi az ügy magasztosságát és kívánságának eleget is fog tenni. Van tanuló is. Van tudni vágyó ember e hazában sok, számtalan. Ne higgyük, hogy volna olyan ember, kinek alkalma van írni, olvasni tanulni s költségébe nem kerül — hogy ne tanuljon. Ilyen embert képzelni nem tudnék.

Ha valaki tud olvasni: úgy bizonyára olvas is, és úgy műveli önmagát: értelmesebbé lesz. Nem hisz a babonában. Beesben tudja tartani a hatóságok közhasznú intézkedéseit. Ily néppel boldogul a pap, a jegyző, tanító. Ily néppel alkothat olvasókört, dalkört, önképzőkört, melynek hiányozni egy községből sem volna szabad. Tarthat felolvasást a hit-tan, neve'és tan és gazdászati köréből. Vonzódni fog körébe, intéseit, oktatását meghallgatja; tanácsait szívesen fogadja és teljesíti. Az írni, olvasni tudó nép megkezd-

ismerősök lesújtó véleményével, kik sehogys tudták az ő gyökeres változásának magyarázatát adni, hanem fokozódó lelkesedéssel vette útját a Három Rózsa felé.

Egy csillagos este aztán megesezt a katasztrófa. Péter a szokott illuminált állapotában került haza, végighallgatta az unott kukliprédikációt és lefeküdt. Másnap észrevette, hogy nincs czilinder a házban, hanem helyette egy kopott munkássapka fekszik az ágyon. Rögtön világosság támadt agyában, hogy részeg fővel kalapot cserélt az éjszakán, és végtelen szomorúság fogta el. Siratta a czilindert és siratta az elmúlt szép napokat, melyekre többé nem tarthatott jogos igényt, miután a czilinder elveszett.

Zsuzska asszony nagy örömet érzett, hogy ura ismét a régi Czupók bácsivá vedlett vissza, de távolról sem sejtette, hogy ezt a czilinder-kalap elveszése okozta, más-különben rajta lett volna, hogy ez az átkos ruhadarab hamarabb elkerüljön a házból.

Háziurak! ne ajándékozatok rossz czilindert házmestereteknek.

heti önművelődését. Ha ez sikerül, ha ezt keresztülvisszük, akkor Magyarország ezer éves fennállását a legfényesebben ünnepeztük meg.

Első sorban az államnak, a községeknek kötelessége ezt előmozdítani, aztán a papoknak, tanítóknak, elöljáróknak, és kötelessége magának a társadalomnak.

Nem lehet tagadni, hogy haladunk, de mi-nekünk ezerszer gyorsabban kell haladnunk, mint más nemzeteknek.

Tehát haladjunk, kezdjünk egy újabb életet. Mesgyéjén az ezer évnek tegyünk valamit!

LEVELEZÉS.

Abrudbánya, 1895. jun. 23.

Furcsa időket élünk, ha meggondoljuk, hogy román atyáinknál nem csak a sajtóbírók által elítelt románokat tekintik manapság mártiroknak, hanem az egyszerű kihágást elkövetőket is. Közlebről is a besztérez-naszöldmegyei o.-radnai járás derék, főszolgabírája Sztojka Simon körorvos nejét bizonyosan valamelyik mártir részére való könyörödmány gyűjtésért, az 1879. évi 40. t.-cz. 66. §-a alapján elítélte 5 napi, 50 forinttal megváltható elzárásra; miután pedig nevezett hölgy, furfangos számíttással, elzárását megváltani nem akarta s időközben O.-Radnáról Abrudfalvára tette át lakását, tehát a főszolgabíró a helybeli kir. járásbírósgot megkereste, hogy nevezett asszonyon elzárási büntetését hajtsa végre.

Az asszonyság elzárási büntetése kiállása végett községi körorvossá választott kedves férje és a rendőri őrszemek kísérete mellett szépen besétált a hűvösre. Ittléte alatt román nőink nagy készülődéseket tettek, hogy fogság büntetése bevégeztékor folyó évi június 20-án mint szenvedő mártir mellett tüntessenek; de — fájalmukra — szemfüles rendőreink korán észre vették mozgalmukat, és reggel 7 órakor a rendőrkapitány és alkaptány a börtön ajtajánál termettek s kijövelekor az asszonyságnak felajánlották a számára kirendelt kocsi, amit bizony nevezett úri asszony meglepetve utasított vissza, mert nem ily fogadtatásra számított; de minden szabadkozása dacára szépen a rendőrkapitány és alkaptány uraktól udvariasan Abrudfalvára lett kísérve s férje ölelő karjaiba átadva.

A rendőrségnek ezen kvalifikálhatatlan eljárásért persze volt lótás-futás, mert a sok koszorut, csokrot nem lehetett tüntetőleg átadni. Hogy ebből lesz még feladás is, elhiszem, de ettől a rendőrségnek a feje egy cseppet se fájjon, mert ennek így kellett megtörténni, mindnyájunk nyugalma.

r. l.

VEGYES HIREK.

— **József főherceg ur, ő cs. és kir. fensége**, rendes szemle-utjában Szamosújvárról jövet f. hó 25-én, kedden — éjjel — az itt állomásozó honvéd-csapatok megszemlélésére városunkba érkezett. Ő fensége a rendes személyvonattal jött, mely 1/2 12 órakor éjjel érkezik; miután ő fensége határozott kívánságára minden hivatalos fogadtatás elmaradt, a magas vendég üdvözlésére az indóházhoz vármegyénk főispánja, városunk polgármestere és rendőrkapitánya mentek ki. A vonat 10 percnyi késéssel érkezvén meg, a vonathoz kapcsolt külön kocsiból elsőnek is József főherceg szállott ki

és a peronon nyomban meghallgatta a helybeli honvéd-parancsnok Szóke őrnagy jelenését, majd ruganyos léptekkel a főispán ur felé tartott, kívül szívélyesen kezét szorítva, a főispán ur üdvözlését melegen megköszönte. A kijáratnál a város nevében a polgármester üdvözölte a főherceget urat, ki örömenek adott kifejezést, hogy Nagy-Enyedet újra meglátogathatta. A főherceg nagy népszerűségéről tesz tanúságot, hogy a késő éjjeli óra daczára szép és nagyszámu közönség várta a vendég megérkezését és annak dalia magas alakját megpillantva, hatalmas éljenzésben tört ki. A főherceg katonásan köszöntve, ő méltósága jobbán haladt végig az éljenző tömeg sőrfa között kocsijához, melybe felszállva, szállására, a „Két hattyu“ szállóba hajtatott. Szerdán e hó 26-án már korán reggel kihajtatott a gyakorlótérre, hol a teljes díszben kirukkolt csapatokat szemlélte meg. Déli 11 órakor ugyancsak a „Két hattyu“ külön e czélra feldíszített éttermében villásreggelit adott ő fensége, melyre városunk notabilitásai közül hivatalosak voltak vármegyénk főispánja, alispánja és a város polgármestere. A villásreggeli után ő fensége, kíséretével, a főispán, az alispán és a polgármester kíséretében, kihajtatott a pályaudvarra és ott rövid időzést után a legszívélyesebben bucsut véve környezetétől, a készen váró vonatra szállt, folytatandó útját Déva felé. Ő fensége mint az orsz. tüzoltó-egylet fővédnöke tiszteletére a főherceget távoztával a helybeli tüzoltó-egylet is kivonult Lázár István vezetése alatt az indóházhoz és itt sorfalat képezve tisztelgett a megjelenő fővédnök előtt, a főherceget távoztával pedig teljes rendben, harsogó zenével vonult be a városba, jelezve a város összes lakóinak, hogy az áldásos tüzoltói intézmény leghatalmasabb tényezőjét volt alkalma városa falai között üdvözölhetni.

— **Lukács László m. kir. pénzügy-miniszter ur** pár napra Zalatnára érkezett, tiszteletének nagy öröme. F. hó 27-én névnapja alkalmából Zalatnára előjárói és képviselője, Abrudbánya-Verespatak képviselő-választói, a műipari célokra alakult „Magyar T.“ társaság stb. tisztelegtek, kiket a miniszter szívesen fogadott és delben megvendégelte a küldöttségeket.

— **Dr. Dárday Sándort**, a nagyenyedi választó-kerületnek több czykluson keresztül országgyűlési képviselőjét, a „Jogtudományi Közöny“ szerkesztőjét, több kiváló jogi és közigazgatási mű szerzőjét, ő fensége a m. kir. miniszterelnökséghez miniszteri tanácsossá nevezte ki. Dárday egy új szakosztály vezetője lesz, melyhez több miniszteriumból osztanak be ügyeket, pl. az 1848-as honvédek segélyezési ügyét is. Mi ugyan jobban szerettük volna, ha e kiváló tehetségű férfit a bel-, vagy igazságügyi miniszterium törvény-előkészítő osztályának vezetőjévé tették volna, hol nagy elméleti és gyakorlati ismereteivel gyorsabb és alaposabb munkával készítette volna elő az új törvényjavaslatokat s az egyes szakokban oly szükséges novellaris intézkedéseket; hiszszük azonban, hogy így is derék munkát fog végezni.

— **Dr. Öreg János**, a debreczeni főiskola tudós tanára, folyó hó 27. és 28-án, mint főgimnáziumunkhoz kiküldött érettségi kormánybiztos, városunkban időzött.

— **Gyászhir.** Egy derék, jó család közbecsülésben állott feje halt meg f. hó 25-én Czelnán: géresi Balogh József. Reggel még vidáman nézett körül, tett, vett, amint mun-

kában töltött 72 évre terjedt életében megszokta. Később nejevel reggelihez ült, alig ivott azonban pár korty kávé, hirtelen szív-szelhűdés érte s pár perc alatt meghalt. Szép nagy család siratja hű nejét, Ince Terézén kívül, kivel 49 évi boldog házasságban élt, u. m. lányai: Mária férj. Tóth Miklósné, Gizella, Vilma Sükösd Geróné, és Berta; fiai: Vilmos miniszteri osztálytanácsos, Ödön, Dezső és József nejeikkel, gyermekeikkel. Temetése f. hó 27-én d. u. 3 órakor volt, melyre a vármegyéből mindenfelől nagy számmal gyűltek össze a résztvevő jó barátok, ismerősök. A koporsó felett tiszt. Bartók Dénes m.-igényi ev. ref. lelkész mondott igen szép beszédet és megható imát, mely mélyen megindította bensőségteljes, igazán szívhezszóló hangjával a gyászoló gyülekezetet.

— **Érettségi vizsgálat.** Kollégiumunk főgimnáziumában az érettségi vizsgálatok szóbeli része június 27. és 28-án folyt le, Zeyk Dániel főispán, főgondnok elnöklelte alatt és Dr. Öreg János debreczeni főiskolai tanár, kormányképviselő jelenlétében. Vizsgálatra állott tizenegy tanuló, kik közül 12 érettnak nyilvánított, 2 pedig egy-egy tárgyból javító vizsgálatra utasított. Jelenen éret: Fülöp Ferenc és Makka László.

— **Tanítóképesítő vizsgálat.** Főiskolánk tanítóképző-intézetében a tanítóképesítő szóbeli vizsgálatok június hó 24. és 25-én folytak le Csató János kir. tanácsos, alispán, főgondnok elnöklelte alatt. Vizsgálatra állott tizenegy jelölt, kik közül tizen elemi tanítói oklevelet nyertek, egy pedig pótvizsgálatra utasított.

— **Meghívó** az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egyesületnek 1895 június hó 30-án d. u. 3 órakor Gyulafehérvárra a város ház tanácsstermében megtartandó VIII. rendes közgyűlésre. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megüvítő beszéd. 2. Titkári jelentés. 3. Felolvasás, tartja Veszely Károly prépost-plébános ur. 4. Muzéum-, könyvtári jelentés és a kiküldött bizottság jelentése. 5. Pénztárnoki jelentés és a vizsgáló bizottság jelentése. 6. Tisztújítás, a választmány egy negyed részének kisorsolása, s helyébe új választás. 7. Esetleges indítványok, melyek azonban a választmányi ülésen bejelentendők. Közgyűlést megelőzőleg d. e. 11 órakor választmányi ülés tartatik. Közgyűlés napján d. u. két órától háromig az egyleti tagok és érdeklődők megtekinthetik az ásatási területet, a hól dr. Cserni Béla, muzeumműr és az ásatások vezetője, fog szíves felvilágosítással szolgálni.

— **Mulatság.** A magyar szent korona országai vörös-kereszt egyesületének gyulafehérvári fiókköre az egyesület és az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettud. társulat javára 1895. évi június 30-án a „Lövész“-kertben zártkörű nyári táncmulatságot rendez.

— **A Bethlen-főiskola évváró ünnepélye** június 26-án d. u. négy órán kezdve folyt le a kollegium dísztermében nagy és intelligens közönség részvétele mellett. Az ünnepélyen megjelentek: Zeyk Dániel főispán és Csató János kir. tanácsos, alispán, főgondnokok, a tanári kar teljes számban, a vidékről számos tanúgy barát és szülő, s e mellett városunkból sok szép asszony és leány. A programot zene nyitotta meg, mire Nagy Lajos ezidei rektor-professzor tartotta meg általános érdeklődés mellett rektori beszámoló beszédjét a lefolyt 1894/95.

isk. évről. A nagy gonddal összeállított jelentés során üdvözölte a nem rég választott új gondnokokat, Zeyk főispánt és Csató kir. tanácsos, alispánt, mint akik a dicső multu főiskola szellemi és anyagi előbbrevitelére vannak hivatva, mire a közönség lelkes eljenzéssel és tapssal üdvözölte közéletünk e két kitünő emberét. Majd kegyeletes szavakban emlékezett meg a főiskolát oly kegyetlenül érintő csapásokról: Berde Sándor és dr. Kovács Ödön theologiai tanárok haláláról, s általuk a magyar prot. theologiai tudományosság veszteségéről. Azután azon intézkedéseket jeleltette be, melyekkel a mélt. előjáróság az üresedésben levő theol. tanári tanszkeket ellátta, s egyben hangsúlyozta, hogy a jun. 23-iki rkiv. egyházkerületi közgyűlésen megválasztott rendes tanár mellé az előjáróság egyelőre ideiglenesen jeles tanerőkről fog gondoskodni, hogy a theologiai tanfolyam a jövő isk. évben rendesen megnyitható legyen. A közönség zúg eljenzéssel fogadta a rektori jelentés ezen fontos részletét. Majd a tanulók és hallgatók ez évi egészségügyi, fegyelmi és tanulmányi statisztikáját terjesztette elé, melyből kiemeljük, hogy a tanulók száma az akadémián, gimnáziumban, tanítóképzőben és az elemi oszt.-ban ez isk. évben közel 600 volt. A fegyelmi állapot jó volt, a tanulásbeli előmenetel pedig éppen dicséretesnek mondható, mit (a főgimnáziumra nézve) a nagymélt. kultusz-miniszter is leiratban teljes elismeréssel és dicsérettel konstatált. Beszéde végén az ifjuság irodalmi munkásságáról, a pályadíjak, ösztöndíjak, jutalmak odaítéléséről tett jelentést és kiosztotta a praemiumokat. Jutalmat nyertek: Egyházi beszédért Adorján Lajos IV. th. 19 frtot és Tankó Béla I. th. dicséretet. Egyháztörténelmi pályadíjat, 35 frtot, Hegyi Péter II. th. A zsidó nyelvből Tankó Béla, Biró Sándor és Vallanés Miklós I. theologusok 10—10 frtot. Jogtört. pályadíjat, 17 frt 76 kr., Makka László VIII. o. és Kolumbán István III. kép. dicséretet. Klasszika-filologiai pályadíjat, 20 frtot, Makka László VIII. o. Matematika pályadíjat, 20 frtot, Makka László VIII. o. Görög nyelvből Kristóf György V. o. 4 frt 23 krt. Rajzból Turóczi Gyula IV. o. és Kiss Jenő IV. o. 7.40—7.40 frt. Szépirásból Lászlóffy Béla II. o. 8 frtot, Papp János II. o. 6 frtot, Molnár Gyula II. o. 4 frtot. Testgyakorlásból Hoffmann F. VII. o. 10 frtot. Mint első kitünő tanulók nyertek: Kovács László IV. th. és Kádár Dénes II. th. 12—12 frtot; Kristóf György V. o., Turóczi Gyula IV. o. és Demeter Béla II. o. 8—8 frtot. Továbbá verseny útján Fülöp Ferenc VIII. o., Makka László VIII. o. és Székely János VII. o. egyenként 18 frt 65 krt. Zenélméletből László Jenő VI. o. 8 frt 46 krt. Ugyanily ezimen Harmath Miklós adományából Demeter Gy. VII. o. és Székely János VII. o. 5—5 koronát. Továbbá nyertek még Derzsi Ödön VI. o., Benkő Ferenc I. A. o., Dózsa Jenő I. B. o., Székely János I. B. o. Borbély Gyula I. B. o. kisebb jutalmakat. Bethlen-ünnepi beszédért Hegyi Péter II. th. 8 frt 40 krt. Bethlen-óda irásáért Makka László VIII. o. 4 frt 20 krt. Verseny-szavaltatban Kovács László IV. th. 5 frt, Barthos Gábor IV. th. 5 frtot. A theol. önképző-körben: Évváró imáért Kovács László IV. th. egy aranyat és Tankó Béla I. th. dicséretet. Agendáért Barthos Gábor IV. th. egy aranyat. Szónoklat-versenyben Sebestyén F. III. th. és Barthos Gábor IV. th. egy-egy

aranyat. Egyházi beszéd műfordításáért Tankó Béla I. th. egy aranyat. Mint karnagyok, Harmath Miklós adományából: Baczó Lajos III. th. és Győre Károly III. kép. 5—5 frtot. — A tanítóképző önképző-körében: Nevelés-tani pályamunkáért Kolumbán István III. kép. 5 frtot. Ugyanő irodalomtörténeti pályamunkáért 6 forintot. Mintaleckéért ugyanő 6 frtot. Versenyszavaltatért Farkas Károly III. kép. 4 frtot. Zongorában Győre Károly III. kép. 4 frtot. Hegedűben ugyanő 3 frtot. Orgonajátékért ugyanő (Málnási Lajos adományából) 5 frtot. Önképzőköri sokoldalú munkásságáért Kolumbán István III. kép. 5 frtot. — A nyertes ifjakat a közönség tapssal is jutalmazta, különösen Makka László VIII. osztályost és Kolumbán István III. kép. növendéket. Az évváró ünnepély végén az I—VII. gimn. oszt. jeles és jó tanulói valamennyien értékes jutalomkönyvet kaptak, ugyszintén az elemi tanulók kiválóbbjai is. Az ünnepély napján a főiskolai összes gyűjtemények nyitva voltak a látogatóknak s a látóivalókat nagyon sokan megtekintették.

— **A nagy-nyedi városi elemi és állami polgári leányiskolának** majdnem egy héten keresztül tartott vizsgái f. hó 23-án d. u. a reformátusok templomában végbement impozáns évváró ünnepélyvel értek véget. Az ünnepélyt intelligens és nagy közönség előtt Török Bertalan gondnoksági és iskolaszéki tag nyitotta meg lendületes beszéddel, melyben ugy a gondnokság és iskolaszék, mint a tanuló növendékek szülőinek nevében köszönetet mondott a tanítótestületek buzgó és odaadó fáradozásáért. Mély fájdalommal s igaz részvétellel emlékezett meg e népes iskola nagyhirű és felejthetetlen megteremtőjéről és vezetőjéről: néhai Dr. Kovács Ödön theol. tanárról, mint olyanról, ki ez iskolának elnöke volt. E szép megnyitó beszéd után előbb Körver János elemi iskolai és utóbb Dömök Erzsébet áll. polgári leányiskolai igazgatók számoltak be az 1894—5. tanév iskolai történetéről s végül a polgári leányiskola dalkarának pár szép alkalmi éneke után kiosztattak a nagyszámu pénz- és könyvjutalmak a jó magaviselet és szorgalom által kitűnt növendékek között.

— **Meghívó.** Az erdélyrészi Kárpát-egyesület f. évi közgyűlését jul. hó 6. 7. és 8. napjain tartja meg a 2280 m. magas Ünökő havas egyik legszebb pontján. Mint turista-egyesület, szokásba hoztuk már tavaly, hogy ünnepies közgyűléseinket ne a zöld asztal mellett, hanem a szabad természet zöld pázsitján tartjuk meg. Kettős célt akarunk ezzel elérni. Mert míg egyfelől beszámolunk arról, hogy mit tettünk az erdélyrészi természeti szépségek ismertetése és hozzáférhetősége tekintetében, másfelől nyomban be is mutathatjuk a közgyűlésen résztvevő közönségnek amaz alkotásokat, melyeket egy-egy természeti ritkaság feltárása érdekében tettünk. Ilyen alkotások az Ünökő lábánál teremtett radnaborberekü furdó és tovább ugyancsak ez utban az egykor híres és kedvelt dombháti furdónak újra való felelevenítése és a közhasználatnak átadása. Midőn tehát e kirándulással kapcsolatos közgyűlésre az egyesület t. tagjait és az érdeklődőket tisztelettel meghívjuk, kecséget a remény, hogy az erdélyi rész eme legszebb pontjához minél többen fognak eljöni azok közül, akik szeretik a szépet, fenségést és akik gyönyörködni tudnak a természet csodás alkotásaiban. A részvételre való szíves jelentkezések

Jul. 1-ig az egyesület főtájkári hivatalához Kolozsvárra intézendők, mely alkalommal az alább részletezett díj fele beküldendő lesz. A közgyűlés programja. Julius 5-én: 1. Indulás reggel 7. ó. 30 perczkor a szamosvölgyi vonaton Beszterczére. Érkezés ide déli 12 órakor. Fogadtatás az E. K. E. besztercei képviselősege által. A „Sahling“ vendéglőben ebéd. 2. D. u. 1/2 3 órakor tovább utazás kocsikon Jaád, Aldorf szász községeken és a Strimbu hegyen keresztül, Kis-Ilva, Oláh-Szentgyörgy és Májer községek érintésével. Érkezés 7 órakor az E. K. E. fürdőjébe, Dombhátra. Fogadtatás az E. K. E. radna-borbereki osztálya által, elszállásolás, vacsora és meghálás. (A vendégek a hideg és meleg fürdőt ingyen használhatják.) Julius 6-án: 1. Indulás Dombhátról reggelizés után reggel 5 órakor. Radna-Borberekre érkezés reggel 6 órakor. Itt az E. K. E. fürdő megtekintése, fürdés. 2. Fél 8 órakor a turista-kongresszus előkészítő bizottságának gyűlése a fürdővendéglőben. Tárgyak: A kongresszus ügyrendjének megállapítása; az előadók megválasztása; egyéb intézkedések. 3. Fél 10 órakor kirándulás a gyopártermő 1994. m. magas Korongyosra. Itt turista ebéd. D. u. 3 órakor visszaindulás. 7 órakor megérkezés a fürdőhöz. A fürdővendéglőben 8 órakor közös vacsora. Meghálás. Julius 7-én: 1. Gyülekezés reggel 6 órakor a fürdői vendéglőben. Fél 7 órakor indulás a 2280. m. magas Ünökőre. Utközben megtekintése az „Ördög-szorosnak“, a kincstári zuzóknak, bányáknak. A bányánál villásreggeli. Innét tovább 10 órakor a juhász-kunyhóhoz, hegyi réteken a Bénéstetőre, a Kuratzelre és d. u. 2 órakor az Ünökő tetőre érkezés. 2. Rövid pihenés után nyári közgyűlés az alapszabályokban körülírt tárgysorozattal. 3. Visszaindulás 4 órakor és 7 órakor megérkezés a fürdőhöz, hol közös vacsora és meghálás lesz. Julius 8-án: Reggel 6 órakor a társaság egy része haza indul. A másik rész külön kirándulást rendez a Rotundán, Lajosfalván, Dornavatrán, Pojana Stampin keresztül a borgói szoros felé. Ennek programja a helyszínén alapítottatik meg. A kirándulás összes költsége Beszterczétől és vissza 12 frt.

— **Az időjárás** esős, hűvös. Mig azonban sokféle nagy jégverések pusztítanak, még eddig vármegyénk meg volt kímélve. A fellegszakadásszerű záporok azonban elég kárt okoznak s akadályozzák a kaszálást. Nem sokára már aratni lehet. Különösen sok és szép cseresznye termett az idén, a szőlő is jól néz ki; alma, körte elég lesz, ha viharok nem rázzák le.

— **A jövő iskolai évre** főiskolánk tanítói karában személyváltozás lesz. Ugyanis Csűrös Ferencz végzett papjelölt, ki szénior és a theol. akadémián a zsidó-nyelv kisegítő tanára volt, továbbá Kovács Károly köztanító és segédpap az utrechti tekintélyes stipendiumot megnyerték s egy, esetleg több évre Hollandiába mennek, tanulmányaik bővítése végett. Belle Lajos papjelölt köztanítót pedig főt. Szász Domokos püspök ur kolozsvári segédpapnak nevezte ki. A főiskolai széniori hivatalát, mint örtesülünk, Sükösd Mihály papjelölt köztanító fogja átvenni. Gratulálunk!

— **A marosvásárhelyi cukorgyár részvénytársaság** f. hó 26-án tartotta első közgyűlését, melyen kitűnt, hogy a múlt évi veszteség 165.730 frt 58 kr volt. Remélhetőleg jobb lesz az idei üzletév, mely tavaly általában a cukorrépára nézve nagyon hátrányos volt.

— **A diákok nagyhete lejárt.** A vizsgálatok bevégeztek. Mindenki megkapta jutalmát, a szerint, amint munkálkodott. A lefolyt hét a költözködés, utazás hete volt. Ki mint tehetett, vasuton, kocsin vagy gyalog sietett haza, hasonlóan a költöző madárhoz, enyhébb vidékre: az édes szülői kör meleg tűzhelyébe. A hatalmas csemettyű elégikusan verte utolsó hangjait s aztán nyári álomra szenderült. A tantermek, lakószobák busan regélnak kis gazdáikról s várják a meleg őszt. A Muzsák néptelen csarnoka kong az ürességtől; nemsokára pedig kezdő levetni ócska ruháját, helyébe kap újat, tartósat, hogy megszépülve fogadhassa fiait. Megkezdődött a nagy vakáció.

— **Az E. K. E. fürdői.** Az E. K. E. két fürdőt kezel most, u. m. a radna-borbereki vasas fürdőt, mely tulajdona s melynek vasas savanyu forrászive vérszegényeknek páratlan hatása. Gyönyörű vidéke, fenyveserdői, kényelmes szállodája, fürdői. mind kiváló hatással vannak azokra, kik a városi zajtól, sok munkától elfáradt idegeiknek felfrissítését és edzését óhajtják. Napjára szobát 60 krtól 1 frt 20 krig, reggelit, ebédet, vacsorát 1 frt 50 krtól, egy óra 25 frtért lehet kapni. A meleg fürdő 35 kr, sós fürdő 60 kr, hideg fürdő 15 kr. Van fürdőorvosa is. A másik fürdő: Dombhátra, szintén Beszterce vidékén van; vize a világhírű Seltersházhoz hasonló. Gyönyörű vidék, 90 szoba (80 krtól 2 frtig), szép park, fenyőerdők, meleg és hideg fürdők (40 és 10 kr), jó étkezés, fürdőzene vár a vendégekre. Ily berendezés mellett nincs miért Ems-be, vagy más külföldi fürdőbe menni.

— **Vetőmagvak.** (Mauthner Ödön tudósítása.) Különösen kölesféleknak volt e héten nagy kereslete, de azért muharmag és korai tengerifélék is meglehetősen fogytak. Megjegyzendő azonban, hogy e két magféléből már csak csekély készletek vannak. Jegyzések nyersáruért 100 kilónként Budapesten: Luczerna 48—52 frt. Vörös lóhere 66—70 frt. Muharmag 25 frt.

— **Az ezredéves kiállítás** pénz- és hitelügyi csoportja pénz-kiállítást is rendez, melyben be fogja mutatni az összes fajta pénzeket, melyek Magyarországon ezer év óta forgalomban voltak. A régi pénzt galvanoplasztikai másolatban állítják ki, összesen 1050 érmet. Ezek közül 370 az Árpádok korából, 280 a vegyes családok királyainak idejéből, 180 a Habsburgok uralmából való, továbbá 200 erdélyi és 20 horvát pénz.

— **Az ezredév történetét feltűntető** millenniumi díszmenet előmunkálataira Wlassich Gyula közoktatási miniszter 2000 frt segélyt utaltványozott Vágó Pál festő-művésznek.

— **A tanuló fiatalság figyelmébe.** A kolozsvári történelmi 1848—49-es ereklyemúzeum arra kéri a tanuló fiatalságot, hogy a nyári szünidők folyamán 48—49-es időkre tartozó ereklyék és okmányok után tudakozódni és ilyen tárgyakat a múzeumnak beküldeni, vagy a beküldésre befolyt sziveskedjenek. A múzeumba beküldhető tárgyak s iratok neveire nézve a következő sorozatot közöljük tájékoztatásra: Arczkép. Golyó s más löveg. Csatahely-vázlat. Csataterekekről, hősök sírjairól vett fű, fa, virág. Csatakép. Emlékoszlop rajza. Emlékoszlop minitúr mintája. Érdemrend. Fegyver. Hadi zászló. Honvédek élettrajzai. Képei. Jegyzetei. Visszaemlékezései. Könyvek. Koszorúk. Kéziratok. Okmányok. Kinevezések. Katonai felszerelési tárgyak. Nyomatványok. Proklamációk. Pecsét-

nyomók. Ruházat. Szabadságharczbeli pénzek. Elitéltek által fogságban készített emléktárgyak. Kokárdák. 48—49-beli hírlapok, röpiratok stb. Igen szívesen veszi a múzeum, ha a fiatalság öreg honvédek elbeszélései után leírja a szabadságharcz egyes epizódjait is s beküldi. Minden küldeményt nyilvánosan nyugtázza a múzeum a „Történelmi Labok“-ban s a küldő nevét „Arany könyv“-ben nyilván tartja. A küldemények a millenniumra berendezendő gyűjteménybe osztatnak. Kolozsvár, 1895. jun 13. A Történelmi Múzeum-egylet igazgatósága nevében Deák Albert, elnök.

— **Athleták** jelentkezzenek. A kolozsvári Athletikai Club mindamaz alapító, rendes és pártoló tagjai, akik a Clubba az 1889—1890. években léptek be, felkérnek, hogy a millenniummal kapcsolatos ügyben teendő intézkedéshez állásukat és jelenlegi lakó helyüket közölni sziveskedjenek. A tagok ismerős tagtársaik lakó helyének és állásának közlésére is felkérnek. A külföldön élők lakó helyéről, valamint az elhunyt tagtársakról hasonlóképpen kéretnek értesítések. E rövid jelentéseket méltóztassanak „Albert Károly torna-tanár Kolozsvár“ cím alatt Julius 8-ig beküldeni. A K. A. C. titkársága.

— **Köszönet és leszámolás.** Asszony-népén az „Ifjusági Olvasó- és Dalkör“ június 16-án tartott júniális és táncvizsgalomban alkalmából hálás köszönetet szavazott a következő felülfizetőknek: Mts. Miksa Elek urnak 20 koronáért, Berde Ferencznek 4 koronáért, Elekes Dezső és Barha Jenőnek 1—1 koronáért. Az ev. ref. templom számára részletfizetésre hozatott orgona-harmonium ára: 140 frt 76 kr, ebből fedezve lett: először 28 frt 36 kr, másodsor: 14 frt 59 kr s ez alkalommal 13 frt 85 kr. Bakesi Sándor ur adománya 3 frt. Összesen 59 frt 80 kr. Fedezetlen 80 frt 96 kr.

I R O D A L O M.

— **A szürkeruhás hölgy.** Ohnet György, a legkedveltebb francia regényíró szenzációs sikerű legújabb regényét közli június végétől kezdve a „Pesti Hírlap“, mely megszerezte annak egyedüli kiadási jogát magyar nyelven. Ugyancsak a most kezdődő új félévben folytatja Jókai Mór nyolcz külön novellából álló, „De kár megvénülni“ című regényét, melyből már hat novella jelent meg. Mikszáth Kálmán pedig hosszabb elbeszélést írt a Pesti Hírlap regénycsarnoka számára, mely a közlöttek szerint kétségtelenül legérdekesebbnek ígérkezik valamennyi lap között a jövő félévre. Egyedül áll a „Pesti Hírlap“ a magyar lapok közt az olvasóinak nyújtott külön kedvezmények tekintetében is. Azonkívül, hogy már évek óta teljesen díjtalanul nagy képes naptárt küld minden előfizetőjének karácsonyi ajándékkul: Julius hótól kezdve minden hónap elsején csinos naplót mellékel előfizetői számára, egy óra szóló naptárral és a hó minden napjára külön följegyzési lappal, amely hasznos kis napló — kivált a vidéki előfizetőknek — bizonyára kellemes meglepetést fog okozni. Ha meggondoljuk, hogy a Pesti Hírlap egész éven át napról-napra legbővebb tartalommal jelenik meg (egyetlen más lap sem ad naponta 18—20—24 és vasárnap állandóan 32 oldalt), úgy igazán bámulnunk kell, miképp lehet — valóban minden versenyen felül — ennyit adni havi 1 frt 20 kr és negyedévi 3 frt 50 kr előfizetési pénzért. Van a Pesti Hírlapnak gyönyörű kiállítása és (Magyarországon egyedül) hetenkint megjelenő divatlapja is, a Párisi Divat (pompás színes képekkel és külön regénymelléklettel), mely a Pesti Hírlappal együtt járva negyedévre csak 1 frtba kerül, vagyis a Pesti Hírlap és Párisi Divat jul.—szeptemberre 4 frt 50 kr. Mutatványszámokat mindegyik lapból szívesen küld a kiadóhivatal (Budapest, V. váczikört 78.)

— **A tudós.** XX. ismert fővárosi, nagy-tudományu professor épp hazáján az előadástól. Midőn szobájába lép, anyósa megy elébe, karjaiban tartva az újszülött fiút: „Gratulálok, tanár ur, remek fia született!” A tanár meglepetve nézi a gyermeket, aztán így szól: „Hm!... nagyon érdekes eset. Ilyen fiatal s már is kopasz.”

— **Melyik lapot olvassuk?** Olvasóinknak ez idők szerint, mint az erdélyi részek legjobb és legelterjedtebb lapját: az „Ellenzék”-et ajánljuk olvasásra. Az „Ellenzék” — eltekintve politikai irányától — főleg abban különbözik a többi erdélyi lapoktól, hogy minden fontosabb eseményről kimerítő távirati tudósítást hoz. A lap nem kímél semmi költséget, csak hogy a fővárosi lapokkal kiállja a versenyt. E nagy áldozatkészség szerzte meg azt a nagy közönséget, mely az „Ellenzék”-et fenntartja. Tizenhat esztendei pályafutása alatt a legválságosabb időkben is mindig megmutatta, hogy hiven ragaszkodik azon programhoz, amelyet első számában kiadott. Aki tehát előfizet az „Ellenzék”-re, egy oly lapot támogat, mely méltó a közönség pártfogására és jóakarására.

CSARNOK.

Az „első szabad szó” hatása.

Oh szép az eszme, mely jókor született,
Áldott a szó, mely zendült idején!

Szász Károly.

Negyven éve, hogy a főváros állandó lakosa vagyok. Természetes tehát, ha most utcáin, terein járva, sokszor elálmodok azon, hogy ez idő alatt mennyit épült, szépült Budapest s életforgalmában mint megváltozott! Különösen meglep ez örömdetes melázás, mikor az Akadémia fényes palotájának márvány-előcsarnokába lépek, mert ott leginkább megtalálom a roppant különbség mértékét.

Az alacsony, egyenetlen házikók, melyeknek helyére szebbnél szebb nagy házak sorát emelték; a girbe-gurba keskeny utcák, melyeket egyenessé és sok helyen szélesebbé szabályoztak; a rossz kövezetek, melyek síma aszfaltnak, a szemetes Dunapart, mely lépesőzetes kőszegélynek, a pislogó olajlámpák, melyek gáz- és villamfénynek, a kopár járdaszélek, melyek fasoroknak engedtek helyet: végképpen eltűntek s ki tudna már rájuk élénken emlékezni, holott mindnyájukat örömet engedték át a feledésnek!

De ma is megvan a belváros egyik legnagyobb, átjáró épületének (az egykor Trattner-Károlyi-, most gróf Pálffy János-féle háznak) emeletén az az utcára néző, tágas szoba, melyben a m. tud. Akadémia tartotta valaha a maga nagyon csöndes üléseit. Közgyűlést akkor nem volt szabad tartania.

Voltam én is, az ötvenes évek közepe táján, husz éves ifjú, ama diszitetlen falu helyiségben néhány osztályülésen. Kópott zöld posztóval leterített óeska asztalt ültek körül a tudósok, néha ötven-hatan. Láttam egyszer a nagytekintélyű elnököt: gr. Teleki Józsefet is, ki nem kormányozhatta már a katonakéz alá került Erdélyt s a „Hunyadiak korá”-t írta. Akit mindig az asztalnál láttam, az a titoknok: Toldy Ferenc (Schedel) volt, kinek egészséges kerek arca mosolytól sugárzott. De néha ez az arc is elborult, tán mert eszébe jutott: mennyire megfogytak az akadémikusok! Maga az alapvető első elnök: gróf Széchenyi István is igen szomorú helyre menekült, a döblingi gyógyintézetbe, hogy a zord időben ne zaklassák; Czuczor Gergely, a „Nagy Szótár”

egyik főszerkesztője, Kufsteinban ült. Lánczra verve a forradalmi „Riadó”-ért; Jósika Miklóst, Pulszky Ferenczet és Szemere Bertalant, kik nyugat fővárosaiban járták a számtuzetés kemény lépcsőit, hatalomszóval törülte ki a megválasztott tagok sorából az önkényuralom; báró Eötvös József és Szalay László künn rekedtek hazátlantul; Vörösmarty félrevonultan, feldult kedélyvel borongott falun; Bajza József melabúba esett s nem lehetett már máshol látni, mint néha verőfényes órákban az utcán, amint neje és fölserdült szép leánya (a mai termékeny regényírónő) szeretettel vezették. Bizony nagyon megritkult az akadémikusok egykori bő köre, új tagokat nem lehetett választani. Az intézet tevékenységét irtalmatlanul megbénította az erőszak.

Az osztályüléseknek hallgatói sem igen voltak. A szegényes terem egyik sarkában részükre nem is volt egyéb hely, mint egy iskolabeli formájú, keskeny fapad, melybe ha nyolcz ember beült, már ugyancsak kellett szorongani.

Ki sejtette volna e komor esztendőben, hogy egy évtized múltán ez a zsellérkedő, megbénult akadémia olyan fényes palotát kap, melynek márványát, aranyzatát, pompás terméit, lépcsőit és mahagoni-fa faltábláit a nagy díszhez szokott nyugat vendégei is megbámulják. Ki álmodhatta volna meg, hogy bőkezű házi ur lesz, aki koronként nagydíszű politikai testületnek: az osztrák delegációnak ad tanácskozási helyet; sőt egyszer hónapokra a saját házából kiszorult képviselőházat is több óra lesz képes befogni gyönyörű nagy termébe.

Ime az a koronaherceg-utcai bérelt nagy szoba és ez a tündöklő palota az én haladói mértékem a főváros hatalmas fejlődésében, olyan két végű mérték, mely nemcsak a külső szépülést, hanem az élet jórafordulását is meglepően mutatja ki.

Kalauz-könyvekben s a hazai érzelmisség köztudatában az az adat van meg, hogy a tudományok dunaparti palotáját egy porosz építőmester: Stühler építette. Ez tény is. Az akkori lapok nagyobb része — merő hazafiságból — azt sürgette ugyan, hogy a középület hazai terv szerint jöjjön létre, s ezért a nagyérdemű dr. Henszelman Imre góthikus tervét pártolta. Az igazi szakértők azonban a németországi építőmester derült tervének szerették meg a diadalt.

A szellemi építőmester ugyanis magyar ember volt: maga az akadémia akkori elnöke, gróf Dessewffy Emil.

Az új palota dísztermében, melyet azóta a Lotz Károly történeti falképei még díszesebbé tettek, az elhunyt elnök nagy érdemeért 1867 januárjában — az elhalálozás első évfordulóján — háláünnepet is tartottak. A háromoldalu karzaton azóta sem volt annyi előkelő hölgy, mint ekkor. Az országgyűlés két házából is annyi miniszter, képviselő és főrendiházi tag csak még egyszer: a Széchenyi-szobor leleplezési ünnepén. Mintha ma is látnám Deák Ferenczet és Horváth Mihályt, amint — egymás mellett ülve — nézegették a gr. Dessewffy márvány mellszobrát a zöld növények csoportja közt, s életnagyságu arczképét a háttér barnavörös kárpitján.

A megnyitó szöveget Lónyay Menyhért, az emlékbeszédet br. Eötvös József olvasták, s az ünnepi költeményt Szász Károly szavalta.

Báró Eötvös József — az elnöki utód — csupa lelket beszélt. Pedig a közéletben, a negyvenes években, egykor politikai ellen-

felek voltak. Eötvös a közjogi reformok szabadelvű zászlóvivője, Dessewffy — mint főrendiházi tag és hírlapszerkesztő — konzervatív vezérférfi, ki azt hirdette, hogy a haza üdve nem politikai intézmények megváltoztatásától, hanem az anyagi és szellemi érdekek kifejlésétől függ. Nem egyszer támadt vita köztük, egy ízben, midőn Dessewffy azt írta, hogy poéták ne foglalkozzanak politikával, csipős élű gunyolódás is. Az ötvenes évek közös szenvedése azonban a régibb pártkülönbségeket megszüntetve minden igaz magyar közt. Vállhoz vállat vetve igyekeztek — ahogy lehetett — együtt szolgálni a letiport hazát. Dessewffy Emil a legtevékenyebbek közé tartozott, mint ki nagy erőfeszítéssel ki tudta eszközölni a magyar földhitelintézet engedélyét, a Tisza-szabályozás nagy kölcsönét és azt is, hogy az Akadémia valahára ünnepélyes közülést tarthasson.

Ez a közülés 1858-ban volt, nagy részvétellel. A mint Eötvös kiemelte emlékbeszédében: gróf Dessewffy Emil akkor buzdította az Akadémia tagjait e szókkal: hogy ők

nem csak írók és tudósok, hanem egyszersmind a magyar szellemi érdekek örökatonái.

„Én uraim! — folytatta Eötvös megragadó hévvel, — ez volt az első szabad szó tíz év óta és e falakat (az akadémiai palotáit) ez az első szabad szó építé föl.”

Dessewffy Emil régebben maga írta magáról, hogy ő nem kockáztathat népszerűséget, mivel azzal soha sém birt. De az ötvenes évek első szabad szója egyszerre nagyon népszerűvé tette. Hatalom volt e szóban, melynek varázsára minden magyar, gazdag és szegény, férfi és nő, itthon és messze élő, oly gyorsan és bőven adakozott, hogy aránylag rövid idő alatt fölépült a tudomány fényes háza s megszapordott az alaptökéje.

Ő maga már csak igen kis ideig gyönyörködhetett szabad szavának ritka sikerében; de tudja minden művelt magyar, hogy a létrehozott pompás palotában újabb, tevékenyebb munkásság és czélszerűbb belső szervezet keletkezett.

A koronkénti hírlapi kisebbitgetés daczára is, nincs sehol akadémia, mely olyan sokaságu tevékenységet fejtsen ki, mint a miénk. A tudomány fejlesztésén kívül, mely sajátképpen föladata, tekintettel van az értelmiség általános szükségére is s évek óta könyvkiadó vállalatának fordításai és eredeti művei útján lehetővé tette, hogy minden komoly olvasó, kevés pénzzel, nagybecsű könyvtárat állítson magának. Jutalmaz költői munkákat, serkent minden ágban pályadíjakkal. Ha lehetséges volna csak egy évre is a magyar irodalomból kivonni tömérdek kiadványait, egyszeribe nagy elsötétetés támadna a komoly művelődés légkörében.

Köztevékenysége nem is szorul védő prókatorra. Könyvei, füzetek ki vannak nyomtatva, működését szokta jelentgetni, ha röviden is, az időszaki sajtó: olvashatta vagy olvashatja azokat mindenki.

Ami nem olvasható, mert nincs sehol megírva, az a mellékes, magánéleti, de érdekes dolog, hogy az új palotában, mely egy pár főtisztviselőjének kényelmes lakást ad, akadémiai vidám társasélet is keletkezett.

Toldy Ferenc egykor élénken, vonzóan írta meg ama régi írói társaskörök magánéleti mulatságait, melyek valaha a Vitkovics Mihály, Bártfay László és Fáy András vendégszerető uri házaiban eleveníték föl a

töbnyire sok bajjal, gonddal küzdött költőket és tudósokat. Éppen ilyen élénk, kapós olvasmány lenne, ha valaki — élénk emlékező tehetségének segítségével — tüzetes rajzot adna az akadémiai palota magán-lakásainak vidám estélyeiről.

Az elhunyt Hunfalvy Pál, ki mint főkönyvtárnok a palotában lakott, s nem csak mély elméjű összehasonlító nyelvtudós, hanem a barátságára hajlandó tiszta-földvári földbirtokos volt, éveken át rendes jour fixe-eket tartott az akadémikusok részére. Kedélyes társaság volt mindig nála, sokszor egy-egy külföldről érkezett nevezetes vendég is, éppen úgy, mint a Pulszky Ferencz egykor sokat emlegetett muzeumi szombat-estéin, melyeken éveken át írók, politikusok, művészek, miniszterek, akadémikusok és kiváló szellemű s állásu urnók kedvtelve találkoztak egymással s néha külföldi nevezetességekkel. Az egykori akadémiai főtájtár: Fraknoi Vilmos apát kanonok sok éven át telenként szintén gazdag vacsorákat adott az akadémia hétfőin, főleg az osztályülések után. Ilyenkor az ő nagydíszű lakása — a palota emeletén — tele volt vidám zajjal, olykor vitával, eszmecserékkel s megvalósítandó tervekkel. Egy fürgekező gyorsiró mennyi szellemes adomát, emléket, politikai, irodalmi és művészeti nézetváltást jegyezhetett volna itt föl, melyek inter pocula fesztelenül folytak az akkori elnök Trefort miniszter, tudós főpapok, történetbuvárok és szepirók ajkáról! A mai főtájtár, ki nem csak kiváló természettudós, hanem szeretetreméltó gentryvér is, az összes ülések után szintén folytatja a vendégszeretet kedvtelését.

Mind e társaséleti összejöveteleken lehetett csak látni, hogy a nappal és az üléseken vagy tanszékeken oly komoly tudósok — még a legöregebbjei is — mily vidáman tudnak együtt mulatni. Tarjagos Illés és Mokányi Bercei azonban sehogy sem érezték volna köztük magukat otthonosan. Mert két nemzeti közszokásnak az akadémikusok teljességgel nem hódoltak az estélyeken. Kártyajáték és toast nem volt soha. Csak egyszer emlékezem, hogy Hunfalvy Pálnál, midőn éppen az ő hetvenedik születésnapja volt, olvasott föl Greguss Ágost egy elmés verset arról, hogy házi gazdánk holnaptól kezdve hetvenkedni fog, kívánva, hogy majdan kilencvenkedjék is. Erre aztán szívből zúgtuk rá az éljent.

Ime, még vidám társasélet is fejtett ki abban a szép palotában, melyet a szolgaság idejének „első szabad szó“-ja hozott létre.

Vadnai Károly.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó: IJ. CIRNER JÓZSEF.

Ij. Cirner József könyvnyomdája. Nagy-Enyeden.

Foulard-selymet 60 krtól 3 frt

35 krig méterenkint — japáni, chinai stb. — a legújabb mintázattal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg-selymet 35 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, sima, csikos, koozkázott, mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőségben és 2009 szín és mintázattal stb.) postabér- és vámmentesen a házhöz szállítva és mintákat küld posta fordultával: Henneberg G. (os. k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. (2).

HIRDETÉSEK.

960—895. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. jbiróság mint tkvi hatóság által közhírré tétetik, hogy a kir. kincstárnak Deák Jósif elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 89 frt 15 kr tőke, ennek esedékes 6% kamatai, 5 frt 65 kr végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 6 frt 50 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Deák Josifnak a felső-újvári I. rész 113. számú tjkvben A+ 384, 385, 386, 882/2, 927, 1002. hr. sz. ingatlanokra és a 7. r. sz. alatti legelőbeli jutaléokra 500 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltetett.

Az árverés 1895. évi július hó 15-ik napján délelőtt 9 órakor Felső-Ujvár községében fog megtartatni.

Árverezni szándékozik, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételart az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben 15, 30, 60 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál és Felső-Ujvár község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság.

Nagy-Enyed, 1895. évi márczius hó 17-én.

Csernátóni Vajda Péter,
kir. jbiró.

190—895. szám

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. jbiróság 2928—881. számú végzése által Csató Lajos végrehajtató javára kisaknai lakos Opritia Penagie st. ellen 100 frt tőke, ennek 1880. év szept. hó 30 napjától számítandó 6% kamatai és egyéb törvényes járuléka követeles erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag foglalt Opritia Penaginál 1 ökör, 10 juh 200 frt becsértékben; Pitu Onikunál 4 borju 300 frt becsértékben nyilvános árverés után eladatnak.

Mely árverésnek az 1512—1895. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Kis-Aknán az előjáróság háznál leendő eszközölésére 1895. július hó 9-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül ki-tüzetik és ahhoz a venni szándékozik ezenel oly meg-jegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Enyeden, 1895. évi június hó 18-án.

Gajzágó Simon,
kir. bírósági végrehajtó.

977—895. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság által közhírré tétetik, hogy a kir. kincstárnak Tala Juon és Nyikita Nasztászia elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 190 frt 76 kr tőke, ennek esedékes 6% kamatai, 7 frt 30 kr végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 6 frt 50 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Tala Juon és Nyikita Nasztásziának az o.-péterlaki 30. sz. tjkvben A+ 54, 55/1, 1155, 1911/1, 1912/2, 2012, 2087, 2253/2, 3150, 3151, 3481, 4180 hr. sz. alatti ingatlanokra 470 frt már megállapított kikiáltási árban elrendeltetett.

Az árverés 1895. évi július hó 17-ik napján délelőtt 10 órakor O.-Péterlaka községében fog megtartatni.

Árverezni szándékozik, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételart az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben 15, 30, 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt, a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál és O.-Péterlaka község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság.

Nagy-Enyed, 1895. márcz. 17-én.

Csernátóni Vajda Péter,
kir. jbiró.

Fogorvos Perl József

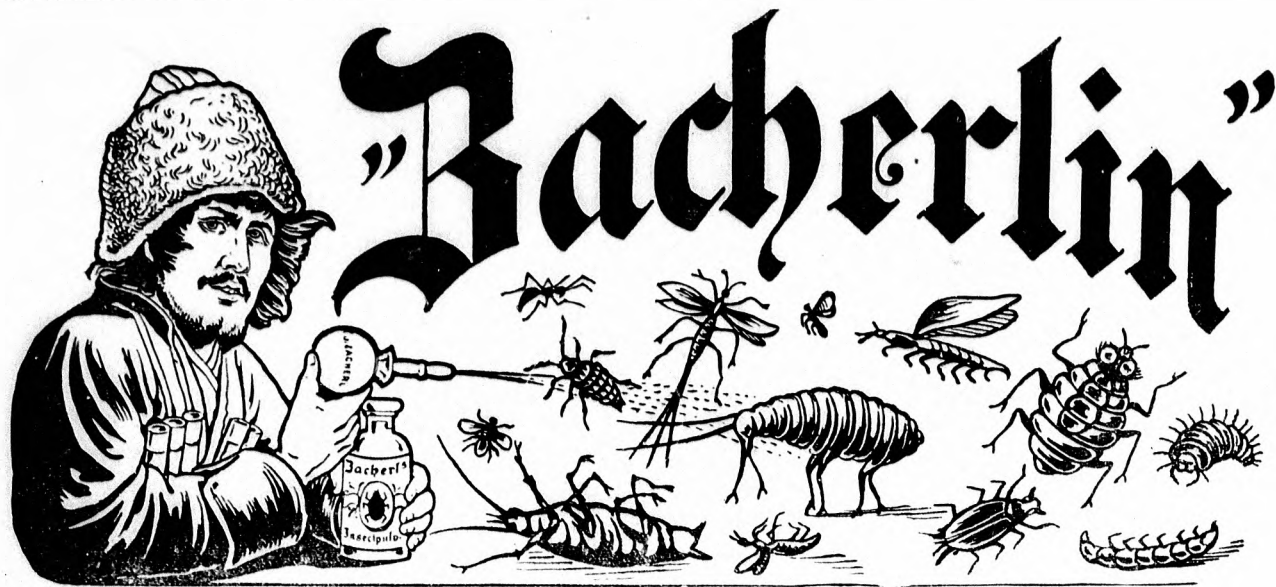
American Dentist Dr of Dental Surgery
Amerikában kiképzett plombeur

július 1. és 2-án, esetleg 3-án Nagy-Enyeden a „Két Hattyu“ szállodában fog működni.

Új varrónő.

Alulírott ajánlom magamat min-
dentéle egyszerű és díszes női ruhák
elkészítésére a legújabb ötvát szerinti.
Izléses kivitelről a méltányos árak-
ról biztosítva, kérem némes Nagy-
Enyed város és vidéke mélyen tiszt-
elt hölgyközönségének nagybecsült
figyelmét és pártfogását. Lakásom:
Nagy-Enyeden, Vározeg-utca 34. sz.
Keresztes Anna.

hatása
bámulatos!
Ugy ől, mint
egyetlen
más

szer sem, mindennemű rovarokat — poloskákat, bolhákat, konyhabogarakat, molyokat, svábbogarakat, stb. — s ezért, mint a maga nemében a világon páratlan szer, híressé és keresetté lett. Ismertető jelei: 1. a lepecsételt üveg, 2. a „Zacherl“ név.

Kapható a következő czégeknel:

Nagy-Enyeden: Bisztricsány Lajos.	Gy.-Fehérvártt: Fröhlich Gyula.	Gy.-Fehérvártt: Szentgyörgy Mór.	Balázsfalván: Schieszl Károly.
„ Cirner J. József.	„ Jakabfy Albert.	Abrudbányán: Holnay Árpád.	Maros-Ujvártt: Simon Pál.
„ Winkler János.	„ Nagy József.	„ Molnár Árpád.	„ Virág Tamás.

Egy jó családból való fiu, ki 2 gimnáziumot végzett, tanonczul azonnal felvétetik **Harmath Miklós** fűszer-, festék- és gyapotáru-üzletébe **N.-Enyeden**.

Alsó-Fehér vármegye főispánjától.

Sz. 137—895.
főisp.

Pályázat.

A magyar-igeni főszolgabírói járás kötelekébe tartozó Zalathna székhelyvel. 800 frt fizetéssel és 150 frt lakbérrel javadalmazott **szolgabírói** állomásra pályázatot hirdetek.

Hivatali kötelességét a magyar-igeni és verespataki járasok területén előforduló erdei kihágások, valamint a Zalathna, Trimpoeleés Valea-Dosuluj községekben előforduló mindennemű, a közigazgatási hatóságok által elbírálandó kihágásos ügyek önálló elintézése képezi, minélfogva az 1883. I. t.-czikkben előirt képzettségen és a román nyelv ismeretén kívül különösen a jelzett kihágási ügyek elintézésében való teljes jártassága is okmányilag igazolandó. A pályázati folyamodványok **folyó évi július hó 15-ig** hozzám adandók be.

Nagy-Enyed, 1895. június hó 20-án.

Zeyk Dániel,
főispán.

Sz. 1718—895.
Kig.

Pályázati hirdetmény.

Abrudbánya rendezett tanácsu város tanácsánál üresedésben levő tanácsos és jegyzői, irnoki, irnok és végrehajtói állásokra ezennel pályázatot hirdetek.

A tanácsos és jegyző évi fizetése 800 frt és 12 úrköbméter tüzi fa, az

irnoké 500 frt, az irnok és végrehajtóé 400 frt, és az utóbbiaknak egyenként 8—8 úrköbméter tüzi fa járandósággal van megállapítva.

Felhívom ennélfogva mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni ohajtják, hogy életkorukat, eddigi szolgálatukat és a törvényben előirt képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérésüket hozzám folyó évi **június hó 28-áig** annyival inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom

A választás **f. év és hó 29-én** délelőtt 11 órakor fog a városház tanácsstermében megtartatni.

Abrudbányán, 1895. június hó 7-én.

A városi tanács.

Boér,
3—3 polgármester.

Alsó-Fehérmegye közíg. bizottsági elnökétől.

Sz. 882—895.
k. b.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. k. miniszter ur folyó évi 36498. sz. a. elrendelte, miképp a nagy-enyedi kir. fegyintézet kibővítéséhez szükséges és nagy-enyedi lakos Korbuly Bálint tulajdonát képező ingatlan kisajátíttassék.

Ennek következtében a tárgyalás az

1881. évi XLI. t.-czikk értelmében folyó évi **július hava 22-én** délelőtti 10 órakor Nagy-Enyed város városházánál fog megtartatni, hol a terv is közszemlére ki van téve, miről érdekelt felek a tárgyalásoni megjelenés végett ezen uton is azon megjegyzéssel értesítettnek, hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelenik meg.

Nagy-Enyeden, 1895. június hó 17-én.

Zeyk Dániel,
közíg. bizottsági elnök.

2—3

Alsó-Fehér vármegye főispánjától.

Sz. 137—895.
főisp.

Pályázat.

A megyei közponban **egy**, a szolgabírói járasok egyikében szintén **egy közigazgatási gyakornoki állás** 350 frt fizetéssel és 60 frt lakbérrel betöltendő lévén, az 1883. I. t.-cz. értelmében minősült jogvégzettekkel kellően felszerelt folyamodványaik **folyó évi július hó 15-ig** való beadására felhívom.

Nagy-Enyed, 1895. június hó 20-án.

Zeyk Dániel,
főispán.

A brassói portland-cement-gyár

ajánlja legkitünőbb

PORTLAND-CEMENTJÉT

felelősség mellett **folyton egyenlő és teljesen megbízható** minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolesőbb árban.

Nagy-Enyeden kapható: **Winkler János** urnál, ahol

Roman-cement

mindig legjobb minőségben található.

14—24